

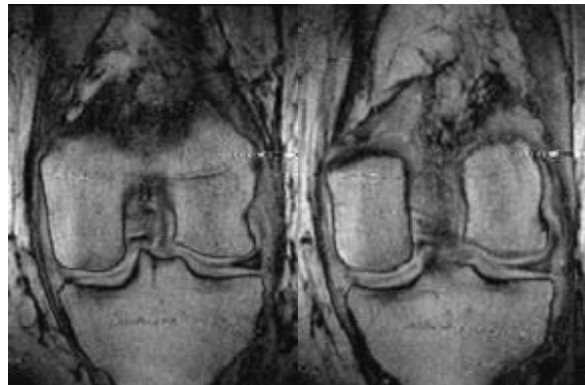
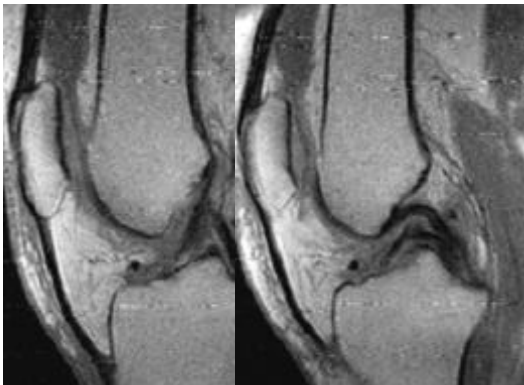

Indhold:

Formandens skriftlige beretning 2008	3	Downloads fra hjemmesiden	18
Referat af ordinær generalforsamling 2009	4	RAM møder 2009	18
Beretning fra udvalgene	10	Nyt vellykket CT kursus Larvik	20
Foreløbigt program Nordisk Kongres	11	Nekrolog Milos Sovak	22
Kursuslisten	15	Rapport fra Studietur til Indien og Japan	23
Rapport fra legatrejse til Kenya	17	Nordisk Kongres 2009	24

Forside quiz

Find svaret på www.drs.dk

Hvilken af følgende muligheder er den mest sandsynlige?

- A: Sekvelae efter menisk resektion
- B: Forreste korsbåndslæsion
- C: Bageste korsbåndslæsion
- D: Menisklæsion

Dansk Radiologisk Selskabs bestyrelse 2007-2009

Formand:

(& red. af medlemsbladet)
Overlæge, Ph.D. dr.med.
Michael Bachmann Nielsen
Radiologisk klinik, ultralydsektionen
X4123, Rigshospitalet
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf: 35 45 34 19
FAX: 35 45 20 58
E-mail: formand@drs.dk

Næstformand:

Overlæge Vibeke Berg Løgager
Radiologisk Afdeling
Herlev Hospital
Herlev Ringvej 75
2710 Herlev
E-mail: n-formand@drs.dk

Sekretær:

1. reservelæge Ph.D. Lisbeth Røhl
Radiologisk afdeling
Århus Sygehus
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
E-mail: sekr@drs.dk

Kasserer:

Adm. overlæge Nikolaj Borg Mo-
gensen
Radiologisk afdeling
Ringsted Sygehus
Bøllingvej 30
4100 Ringsted
E-mail: kasserer@drs.dk

Bestyrelsesmedlem:

Afdelingslæge Ph.D. Annika Reyn-
berg Langkilde
Radiologisk klinik X2023
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
E-mail: best@drs.dk

Hjemmeside www.drs.dk
Webmaster - pt MBN: webmaster@drs.dk

Indlæg til bladet

Modtages med glæde.
E-mails kan sendes hele døgnet til Annika Langkilde
best@drs.dk

ACTA Radiologica Fra 1. januar 2009 modtager ingen-
medlemmer papirversionen af ACTA.
Alle fuldt betalende medlemmer kan nu via
<http://www.informaworld.com/actaradiologica>
registrere sig som modtagere af online-version af
ACTA Radiologica. DRS medlemmer har modtaget et
brev med instruks om hvordan man logger sig på. Hver
gang der udkommer et nyt nummer af ACTA, modtager
man herefter en email med direkte link til alle artiklerne
i aktuelle nummer (da vi ikke har alle medlemmers
e-mail adresser er det nødvendigt at bede medlemmerne
om at registrere sig selv).

**Næste medlemsblad udkommer omkring oktober 2009
deadline 1.september 2009**

Meddelelser der ønskes bragt i bladet sendes til best@drs.dk

FORMANDENS SKRIFTLIGE BERETNING FOR 2008

Michael Bachmann Nielsen

Beretningen omhandler perioden fra sidste generalforsamling 23. januar 2008 til primo januar 2009. Selskabet har i dag 708 medlemmer, heraf 632 ordinære medlemmer (inkl. pensionerede radiologer), 8 æresmedlemmer, 17 ordinære ikke lægelige medlemmer og 43 ekstraordinære ikke-lægelige medlemmer, samt 8 korresponderende og ingen passive udenlandske medlemmer.

I det foregående år er følgende medlemmer afgang ved døden:

Bent Langfeldt, født 23.11.1923, død 03.03.2008

Poul Erik Andersen, født 14.5.1917, død 12.6.2008

Efteruddannelse, møder og kurser

I januar 2008 afholdt selskabet sit 3. Årsmøde på hotel SAS Radisson i Odense. Mødet gentog de gode takter fra de 2 forrige årsmøder med over 140 deltagere og en stor teknisk udstilling. Mødet blev arrangeret i samarbejde med efteruddannelsesudvalget, interesseforeningerne, bestyrelsen og en lokal arrangørgruppe. Mødet endte igen med et økonomisk overskud som har givet et godt afsæt til at afholde et videnskabeligemøde i forbindelse med generalforsamlingen 27 januar 2009, samt til afholdelse af den nordisk kongres i radiologi som træder istedet for årsmødet i 2009.

En stor del af 2008 er gået med planlægning af den Nordiske Kongres i Radiologi som afholdes 10.-12. Juni 2009 på Hotel SAS Radisson Scandinavia i København, denne gang har vi lejet hele etagen. Kongressen arrangeres i samarbejde med Foreningen af Radiografer i Danmark. Det endelige program forventes klart i januar og vil være at finde på www.nordiccongress.dk. Der vil være 3-4 sideløbende sessioner med danske, skandinaviske og europæiske foredragsholdere. Der har været meget stor opbakning fra industrien, således har der i flere måneder været tæt på udsolgt hvad angår udstillingsareal. Bestyrelsen vil gerne opfordre alle afdelinger til at bakke op om den nordiske kongres og sikre at så mange som muligt kan deltage. Som en del af kongressen arrangeres tillige et "Breast imaging Symposium" som man kan tilmelde sig særskilt til. Et andet hovedtema bliver onkoradiologi. Hertil kommer mange uddannelsessessioner for yngre radiologer.

Bestyrelsen indgik i 2008 en 3 årig aftale med kongresbureauet ICS om varetagelse af registreringer, hotelbookinger og udstillingsareal for den nordiske kongres i 2009 og de kommende årsmøder i 2010 og 2011. Vi har haft en 3-årig aftale med SAS kæden, som udløber i 2009. Vi har indgået aftale med Hotel Marselis i Århus om at afholde årsmødet der i 2010.

Bestyrelsesmøder. Der har været afholdt i alt 4 bestyrelsesmøder siden sidste generalforsamling. Bestyrelsesreferaterne ligger i lighed med tidligere tilgængelige på selskabets hjemmeside.

Medlemsblad/hjemmeside I 2008 har der været udgivet 2 numre af medlemsbladet, dog udkom nr 3-2007 i januar måned. Undertegnede har været ansvarlig for medlemsbladet i en årrække men fra nummer 2-2008 blev dette overtaget af bestyrelsesmedlem Annika Langkilde. Bladet er som tidligere tilgængelig på hjemmesiden for alle interesserede. Den elektroniske nyhedsmail er rimelig velfungerende og et godt supplement, men den når ikke ud til alle medlemmer (kun ca 450 tilmeldte) og det skal endnu en gang opfordres at vores medlemmer, som ikke modtager nyhedsmailen, at tilmelde sig med deres mail adresser på mail@drs.dk. Det er kun medlemmers dadnet adresse, som automatisk ligger i adresselisten, resten skal tilmeldes. Har mand tidligere tilmeldt sin e-mail, men har ændret denne, skal det også oplyses.

Undertegnede har siden foråret 2007 varetaget hvervet som webmaster. På grund af konkurrerende arbejdsopgaver har opdateringen ikke været så hyppig som jeg ønskede. I løbet af 2008 fik de fleste af interessegrupperne deres egne websider.

Ugeskrift for Læger I lighed med tidligere havde Ugeskriftet et temanummer med artikler fra de videnskabelige selskaber. Også i 2008 havde Dansk Radiologisk Selskab et bidrag med titlen "De nye CT-skannere".

Revision af målbeskrivelse af speciallæge uddannelsen. Dansk Radiologisk Selskabs koordinerende uddannelsesråd har arbejdet hårdt med denne vigtige og meget store opgave. Der henvises til beretningen fra dette udvalg.

Pakkeforløb for kræftbehandling Dette meget vigtige udvalgsarbejde har berørt mange medlemmer af selskabet i 2008. Repræsentanterne er blevet udpeget i samarbejde med Onkoradiologisk Selskab. Pakkeforløb for samtlige kræftformer er godkendt i kræftstyregruppen og af Task Force. Der er arbejdsgrupper for komorbiditet, metastaser og ukendt primærtumor og almen praksis som fortsat er i gang. Der er tillige startet en arbejdsgruppe for sammenligning af pakkeforløbene. Vedrørende de enkelte pakkeforløb kan de ses på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ved at søge under pakke-forløb. Det er et kæmpestort arbejde der er blevet foretaget og stor tak til alle de fra selskabet der har medvirket i de enkelte grupper.

Inspektorordning Inspektorordning er obligatorisk for alle afdelinger der varetager videreuddannelse. Vi mangler fortsat

inspektorer, specielt region nord, og jeg vil gerne opfordre kolleger til at overveje at påtage sig dette vigtige arbejde.

Acta Radiologica. Kravet til at overgå til et "online only" abonnement har været at hvert medlem får et individuelt brugernavn og password som skal benyttes til logon på medlemssider på Dansk Radiologisk Selskabs hjemmeside. Det har voldt lidt problemer og det vides ikke iskrivende stund om dette kan nps til januarnummeret 2009. Såfremt det går i orden vil Acta kun være tilgængeligt for medlemmerne i elektronisk form. Den store fordel for selskabet vil være at abonnementsprisen vil falde. Der henvises yderligere til beretningen fra Acta Radiologica.

Æresmedlemmer. Ved generalforsamlingen i 2008 blev Frans Thomas Fork fra Malmø udnævnt til æresmedlem.

Jeg vil slutte denne formandsberetning med at takke mine bestyrelseskolleger for et godt samarbejde i det forløbne år. En specielt tak til selskabets sekretær Lisbeth Røhl, der ved generalforsamlingen fratræder efter 4 år i bestyrelsen, hun har ydet en kæmpe indsats for selskabet. Desuden en speciel tak til dem der yder en indsats for selskabet og dermed dansk radiologi f.eks. ved at indgå i udvalgs- og arbejdsgrupper, fungere som inspektorer og kursusledere og andre tillidshverv. Efterspørgslen efter aktive medlemmer bliver ikke mindre i de kommende år. Også industrien vil jeg takke for positivt og frugtbart samarbejde i det forløbne år.

1.1.2009 Michael Bachmann Nielsen

Referat af Ordinær generalforsamling Dansk Radiologisk Selskab.

tirsdag den 27. januar 2009 kl. 17.15 - 18.15

Medicinsk Museion, Bredgade 64, København

Dagsorden

1. **Valg af dirigent** - Birthe Højlund Bech er valgt.
2. **Formandens mundtlige beretning**

Bestyrelsens aktiviteter siden sidste generalforsamling er beskrevet udførligt i den skriftlige beretning som blev fremsendt med dagsordenen. Ligesom sidste år har vi udsendt dagsordenen som almindeligt brev og derfor er den skriftlige beretning skrevet for kun et par uger siden og der er derfor ikke sket så meget i selskabets regi siden. Jeg vil som sædvanlig ikke gentage den skriftlige beretning men blot supplere med enkelte ting.

I det forløbne år er følgende medlemmer afgang ved døden:

Bent Langfeldt født 23.11.23

Bent Langfeldt var medicinsk kandidat fra Københavns Universitet i 1953, efterfulgt af speciallægeuddannelse i radiologi. I 1965 blev han ansat som overlæge ved røntgenafdelingen Århus Amtssygehus, hvor han var administrerende overlæge i over 26 år indtil pensionering i 1993. Han var desuden i en lang årrække såvel lektor, underviser og censor i anatomi og radiologi ved Aarhus Universitet og Århus Tandlægehøjskole. Han var formand i Dansk Radiologisk Selskab 1980-83.

Bent Langfeldt døde 03.03.2008

Poul Erik Andersen født 14.5.17

Poul Erik Andersen var medicinsk kandidat fra Københavns Universitet i 1943, efterfulgt af speciallægeuddannelse i radiologi. I 1955 blev han overlæge på Odense Hospital, hvor han var administrerende overlæge indtil han blev pensioneret i 1987. I sit virke arbejdede han som læge på bl.a. Stockholm Serafimerlazarettet, Rigshospitalet, på Århus Kommunehospital samt på Ålborg Sygehus. Han var aktiv indenfor oprettelsen af det lægevidenskabelige fakultet i Odense, hvor han desuden fungerede som lektor indtil pensionering. Har fungeret som formand for Nordiske Radiologers forbund, samt formand for Dansk Radiologisk Selskab 1976-79, hvor han nu er æresmedlem.

Poul Erik Andersen døde d.12.6.2008

Jeg vil bede forsamlingen rejse sig for at mindes de afdøde kolleger og medlemmer af selskabet.

Vedr. Acta Radiologica er der indenfor den seneste uge kommet klarhed over hvordan vores elektroniske abonnement bliver tilgængeligt for medlemmerne. Alle medlemmer vil indenfor de kommende uger modtage et brev med instruktion.

Af særlige arbejdsområder i 2008 skal jeg blot tilføje lidt om specialeplanlægningen:

DRS blev bedt om at udpege 3 medlemmer til et udvalg mhp specialeplanlægningen, andre 5 medlemmer blev udpeget af regionerne. I november var jeg til møde med Dansk Medicinsk Selskab, der på vegne af alle specialer

skulle diskutere oplægget med Sundhedsstyrelsen. På det tidspunkt var der ikke offentliggjort noget om hvordan de kliniske specialer skulle fordeles på sygehusene. Siden har DRS ikke hørt noget fra Sundhedsstyrelsen men på deres hjemmeside ses nu specialerapport og specialevejledning for diagnostisk radiologi - og det ser ud som om der skal ansøges om specialefunktioner.

Følgende har ønsket optagelse som ordinære lægelige medlemmer af selskabet: Ada Barbara Grycel, Dan Kongsted, Anna Zejden, Anders Amstrup, Lotte Venø Kashi, Michael Maciejczyk, Yousef Wirefeldt Nielsen, Cemil Benian, Rana Nabil Nouri, Mai-Britt Bryne Jensen, Mette Schødt, Brian Jensen, Ian Law, Radu Lucian Vijdea, Arindam Bharadwaz, Said Amin Hashemi, Adam Jan Wronecki, Pernille Lassen, Verona Thomasen, Troels Vestergaard Madsen, Wasan Wahid, Henrik Gudbergesen, Mina Izadi, Jens Erik Nielsen, Hanne Føns, Trine Perner, Joachim Constantin Lütken, Søren Haack

Hvis der ikke er nogle der har indvendinger mod dette, er de hermed at betragte som medlemmer af selskabet og dermed stemmeberettiget under generalforsamlingen.

Jeg vil slutte denne min anden formandsberetning med at takke mine bestyrelseskolleger for et godt samarbejde det forløbne år. En særlig tak til Lisbeth Røhl der forlader bestyrelsen efter 4 år som sekretær, tak for en kæmpe indsats. En speciel tak også til alle dem, der yder en indsats for Selskabet og dermed Dansk Radiologi ved eksempelvis at indgå i udvalgs- og arbejdsgrupper, fungerer som inspektorer og kursusledere og alle dem der har været involveret i vores Årsmøde. Også industrien vil jeg takke for et positivt og frugtbart samarbejde i det forløbne år.

3. **Status for den fremtidige speciallægeuddannelse** - v. overlæge Elisabeth Albrecht-Beste.

Der er indført ny procedure vedrørende besættelse af hoveduddannelsesstillinger. Der har allerede været ansættelsessamtaler i region Nord, og der skal være i region Øst og Syd den kommende uge. Sundhedsstyrelsen (SST) ønsker at øge antallet af uddannelsesstillinger, således skal vi senest år 2012 have øget antallet af uddannelsesstillinger med ca. 9, og introstillingeres antal skal øges med mere end det dobbelte ifølge SST's anbefalinger (normalt 2 gange så mange i-stillinger som u-stillinger). Competence-kort er nyt element i introduktion. E-learning er måske en mulighed til at nedsætte tiden til gennemførelse af uddannelsesstillinger.

4. **Beretning fra udvalgene** - Se hjemmesiden www.drs.dk hvor beretningerne er offentliggjort. Der var ikke kommentarer til beretningerne. (også trykt i medlemsblad 1, 2009)

5. **Aflæggelse af det reviderede regnskab** - Regnskab fremlægges af kasserer Nikolaj B. Mogensen. I korte træk var ACTA billigere end forventet (lav kurs af norsk krone). Desuden har vi skiftet til Lægernes pensionskasse som er væsentlig billigere end vores tidligere bank. En del 'dårlige betalere' blandt medlemmerne udgjorde et tab på ca. 6.300 kr. Alt i alt et overskud på 168.248 kr. (især pga. årsmødet, hvor der alene var et overskud på 91.000 kr.). Medlemmer i salen godkender regnskab 2008 under forudsætning af at revisor kan godkende regnskabet (kort efter Generalforsamlingen godkendte Revisor Anna Rosted regnskabet - som således er endelig godkendt og underskrevet pr. 2.2.2009).

6. **Redegørelse for budget samt fastlæggelse af kontingent.** Næste år sparer vi ca.60.000 kr. ved at ACTA bliver online i stedet for blad. Bestyrelsen foreslår et uændret kontingent idet vi skal holde Nordisk Kongres med et budget på 2 mio. kroner. Der kommer forslag fra salen om at sætte reklamer på hjemmesiden som indtægtskilde. Bestyrelsen vil overveje dette. Der er allerede links på hjemmesiden for Nordisk Kongres.

7. **Rettidig indkomne forslag** - ingen.

8. **Valg til bestyrelsen** - valgperiode 2009-2011

A Valg af formand

Genopstillere: Michael Bachmann Nielsen - genvælges

B Valg øvrige bestyrelse

Genopstillere: Vibeke Berg Løgager - genvælges

Genopstillere: Nikolaj Borg Mogensen - genvælges

Genopstillere: Annika Langkilde - genvælges

Fratrædere: Lisbeth Røhl Foreslår: Erik Morre Pedersen - vælges

9. **Efteruddannelsesudvalget** - valgperiode 2009-2011

Genopstillere: Birthe Højlund Bech - genvælges

Fratrædere: Trine Torfing - ønsker ikke genvalg

Fratrædere: Michael Bachmann Nielsen

Genopstillere: Vibeke Løgager - genvælges

Opstillere: Annika Langkilde - vælges

Opstillere: Lisbeth Røhl - vælges

Opstillere: Kristina Rue Nielsen - vælges

Opstiller: Kristoffer Lindskov Hansen - vælges

(Øvrige udvalg har valgperiode 2007-2011)

10. Valg af revisor og revisorsuppleant

Genopstiller: Anna Rosted - vælges

Genopstiller: Trine Torfing (s) - vælges

11. Evt.

Overlæge Anna Rosted, Gentofte Hospital, har fået en forespørgsel af medlemmer af Sundhedsfaglig råd region Hovedstaden, som gerne vil have retningslinjer vedrørende MR-kontrastmidlet Omniscan. Især mhp. hvordan man skal informere utrygge patienter. Den generelle opfattelse i salen er at det ikke er Dansk Radiologisk Selskab som videnskabeligt selskab som skal udstikke sådanne retningslinjer. Vi mener det er Sundhedsstyrelsens og Lægemiddelstyrelsens ansvar at udstikke retningslinjer vedrørende Omniscan. Vi mener dog at det kun er i litteraturen kun er evidens for at det er nyresyge patienter som er i risiko for at udvikle NSF efter indgift af Gadoliniumholdigt kontrast.

Bestyrelsen har i december uddelt James Polacks legat til alle som ansøgte om dette. Elisabeth Albrecht-Beste får 15.000 kr. til studiebesøg ved Acedemy of Radiology i England mhp at lave tilsvarende skole i DK evt med e-learning. Yousef Wirefeldt Nielsen får 7.000 kr. til kongresdeltagelse i ESMRMB i Tyrkiet oktober 2009. Trine Torfing får 7.000 kr. til deltagelse i MR kongres september 2009 i San Francisco. Jens Brøndum Frøkjær får 6.625 kr. til deltagelse i Neurogastroenterologi og motilitets kongres i Chicago.

Dirigenten takker for god ro og orden.

Referent Lisbeth Røhl, 2. februar 2009.

Beretning fra udvalgene

Beretning fra specialistuddannelsesudvalget

Der er i 2008 ikke ændret på fordelingen af de teoretiske A-kurser med en samlet teoretisk undervisning på 210 timer fordelt på de obligatoriske kurser i Teknik & Strålebeskyttelse, Fysik & Radiobiologi, Urogenital radiologi, Pædiatrisk radiologi, Neuroradiologi, Thorax & Onkologisk radiologi, Muskuloskeletal radiologi, Kar/intervention, Mammaradiologi og Abdominal radiologi. Hertil kommer forskningstræningskurset.

Sundhedsstyrelsen har overvejelser om over en år-række at modernisere struktur og afvikling af den teoretiske uddannelse. I forespørgsler som led i en glidende modernisering, er det nævnt, at vi i DK har et meget højt antal undervisningstimer. Der er blandt såvel delkursusledere, hovedkursusleder og de uddannelsessøgende i diagnostisk radiologi fortsat bred enighed om, at yderligere reduktion i timetallet ikke vil være forsvarligt. Der er heldigvis heller ikke i år bebudet reduktion i timetallet. Timefordeling vil således også i 2009 forblive uændret.

Som noget nyt har vi fået Sundhedsstyrelsens tilsagn om fremover at måtte afholde alle A-kurser årligt. Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan vil medføre at antallet af undervisningsstillinger til hoveduddannelsessøgende læger over de kommende år stiger fra 24 til 33. Det er glædeligt, at antallet af undervisningsstillinger øges i diagnostisk radiologi. Diagnostisk radiologi er et af de specialer, der fortsat har ubesatte stillinger rundt om i landet og samtidigt er et ekspanderende speciale.

Der har hidtil været rigtig mange kursister pr. A-kursus (op til 38-40 deltagere), og en forøgelse af antallet ville

medføre, at holdene bliver så store, at individuel undervisning ikke længere er muligt, og at det vil være svært at finde egnede lokaler. Fraset de to kurser i hhv. Fysik & Radiobiologi og Teknik & Strålebeskyttelse er A-kurserne hidtil afholdt hvert 1 1/2 år.

Delkursuslederne har accepteret at afholde alle kurser årligt fremover for at kompensere for det kommende øgede antal kursister, og Sundhedsstyrelsen har netop godkendt budgettet for 2009 til afholdelse af årlige kurser. Dette vil i det kommende år, hvor dimensioneringsplanen endnu ikke er slået igennem, medføre at antallet af kursister pr. hold - bortset fra enkelte hold, hvor der er opsamling fra " gammel og ny ordning", vil falde og individuel undervisning i langt højere grad vil være muligt.

Endnu en glædelig nyhed er, at Sundhedsstyrelsen er indstillet på at betale et mindre beløb pr. dag til forplejning af kursisterne på A-kurserne.

Delkursuslederne i diagnostisk radiologi har i lighed med tidligere år leveret en flot og engageret indsats. De uddannelsessøgendes evalueringer er, som i de tidligere år, blevet inddraget i planlægningen af de kommende kurser, i det omfang dette er muligt.

Delkursuslederne i 2009 er:

Teknik & Strålebeskyttelse: Hanne Waltenburg & Lars Møller Sørensen

Fysik & Radiobiologi: Erik Andersen

Urogenital radiologi: Arne Hørlyck & Jan Solvig

Pædiatrisk radiologi: Karin Kastberg Pedersen & Anna Tietze

Neuroradiologi: Leif Sørensen & Edith Nielsen

Thorax- & Onkologisk radiologi: Finn Rasmussen & Henrik Torp Madsen

Muskuloskeletal radiologi: Anne Grethe Jurik & John Gelinck

Mammariologi: Walter Schwartz

Abdominal radiologi: Eva Fallentin & Eli Rappeport

Kar/intervention: Lars Lønn

Overlæge, ph.d. Poul Erik Andersen, OUH, har efter mange års fremragende indsats (afspejlet i flotte evalueringer fra de uddannelsessøgende læger) valgt at overgive posten som delkursusleder i kar- og interventionsradiologi til professor Lars Lønn, RH. Vi takker Poul Erik Andersen for en meget dedikeret indsats gennem årene!

Der er i 2008 afholdt følgende kurser:

Thoraxradiologi & onkoradiologi: 7.-10. januar (27 timer)

Abdominal radiologi: 31.marts - 3.april (24 timer)

Fysik & radiobiologi: 6.-8.oktober (19 timer)

Teknik & strålebeskyttelse: 20.- 24.oktober (27 timer)

Pædiatrisk radiologi: 10.-13.november (21 timer)

Mammariologi & kar-/interventions radiologi: 17.-19. november (18 timer)

Urogenitalradiologi: 1.- 4. december (22 timer)

I 2009 afholdes A-kurserne som følger:

5- 8. januar 2009: Århus. Thorax og onkologisk radiologi (27 timer)

3- 6. februar 2009: Århus. Neuroradiologi inkl. hoved/hals (25 timer)

24 - 27. februar 2009 - Forskningstræningskursus, desuden tilkommer 2 kursusdag i maj, 1 i juni

30. marts - 2. april 2009: Glostrup. Abdominal radiologi (24 timer)

7 - 10. september 2009: Århus. Muskuloskeletal radiologi (27 timer)

5 - 7. oktober 2009: Herlev. Fysik og radiobiologi (19 timer)

19 -20. oktober 2009/27. oktober 2009. Odense: Mamma/ København: Kar-/interventions-radiologi (18 timer)

9-12. november 2009: Skejby. Pædiatrisk radiologi (21 timer)

23-26. november 2009: Statens Institut for Strålebeskyttelse. Teknik og strålebeskyttelse (27 timer)

7-10. december 2009: Skejby. Urogenital radiologi (22 timer)

Eventuelle ændringer vedr. kurserne vil blive meddelt skriftligt samt via Sundhedsstyrelsens og DRS' hjemmeside hhv:

http://www.sst.dk/Uddannelse/Laeger/Speciallaegeuddannelse/Kursusoversigt/speciallaegekurser/Diagnostisk_radiologi.aspx?lang=da

og

www.drs.dk - uddannelse -speciallægeuddannelse

En beskrivelse af kurserne findes på begge hjemmesider. Der er endvidere en beskrivelse af forskningstræningskurset.

December 2008 - Ilse Vejborg
Hovedkursusleder
Formand for specialistuddannelsesudvalget

Sundhedsstyrelsens specialistnævn

Intet at berette. Ingen sager til behandling i 2008.

Ilse Vejborg

European Association of Radiology, Education Commission

Intet at berette.

Ilse Vejborg

CME-udvalget

Intet at berette

Niels Skovgaard

Rapport fra Acta Radiologica

Der har siden sidste generalforsamling været afholdt styrelsesmøde i Acta Radiologica. Mødet fandt sted i Oslo den 28. maj 2008. Der blev på mødet givet følgende relevante informationer:

Årgang 2007, volumen 48, udkom i 10 hæfter, i alt 1.152 sider.

Manuskriptbehandlingen foregår uændret digitalt via Manuscript Central (MC). Der er i 2007 indkommet 578 manuskripter mod 570 i 2006. Antal dage fra indsendelse til afgørelse var gennemsnitlig 61 og 74% af manuskripterne blev afvist.

Tidsskriftets Impact Factor var 0,97 i 2007. Der vil fremover blive satset på accept af original arbejder og antallet af "Case Reports" vil blive reduceret, idet de ikke anses at bidrage til tidsskriftets kvalitet. Dette kan formentlig bidrage til at øge Impact Factor.

Samarbejdet med forlaget Taylor & Francis foregår stadig tilfredsstillende og forlaget vil efter sekretær Anita Gunnarssons pensionering ved udgangen af 2007 overtage redaktionskontor-arbejdet.

På grund af faldende antal fuldt betalende abonnenter fra 417 i 2006 til 381 i 2007 og et stigende antal foreningsmedlemmer, der får bladet til specialpris (fra 2.683 i 2006 til 3.124 i 2007), samt øget trykkeomkostninger har forlaget meddelt det nødvendigt at øge

medlemsudgiften for det trykte blad. I 2007 var prisen for medlemmer 500 NOK og den vil blive øget til 510 NOK, men i 2008 vil Acta dække den øgede udgift på 10 NOK via formuekapitalen. Dette var bla. motiveret med, at danske medlemmer ikke kan acceptere en øget betaling, men kan ikke anses for at være en permanent løsning. Det vil fremover være muligt at få tidsskriftet elektronisk til en medlemspris på 365 NOK årligt. Dette tilbud er accepteret af mange medlemmer i de andre nordiske lande.

Den fulde pris for tidsskriftet til f.eks. biblioteker vil fra 2008 blive øget til 665 USD mod 610 USD i 2007.

Xenia Forselliana prisen blev i 2007 tildelt Dr. Barbara Elmståhl, Universitetshospitalet, Malmø, for publicering af artiklen "Histomorphological changes after renal x-ray arteriography using iodine and Gadolinium contrast media in an ischemic porcine model" Acta Radiol 10/2007, p 1109-19.

05.01.09 Anne Grethe Jurik

Beretning fra DRSs Koordinerende Uddannelsesråds arbejde i 2008

Medlemmer:

Elisabeth Albrecht-Beste, Hvidovre Hospital, Region Øst (formand)

Mette Ramsdal Poulsen, Odense Universitetshospital, Region Syd

Anne Grethe Jurik, Århus Universitetshospital, Region Nord.

Vibeke Andrée Larsen, Glostrup Hospital (medlem af 1. målbeskrivelse udvalg)

Ilse Vejborg, Rigshospitalet (fmd specialistuddannelsesudvalget)

Lene Collatz Lautrup, Rigshospitalet (yngre læge repræsentant)

Hele eller dele af udvalget har mødtes 6 gange i 2008, heraf et 2 dages internatmøde i Odense.

Det faglige vurderingsskema og den faglige profil blev færdige og danner nu grundlag for de pågående ansøgninger. Det bliver interessant at se hvordan de fungerer i praksis. De skal formentlig revideres efter nogle ansøgningsrunder.

Vi har brugt mange kræfter på revisionen af målbeskrivelsen. Det er et spændende arbejde, men svært at udvikle når tilgangen er fragmentarisk over møderne, det er svært for alle at afse den fornødne dagtid. Målbeskrivelsen for introduktionsuddannelsen bliver en selvstændig del, som bliver indsendt til Sundhedsstyrelsen i januar 09. Jeg udsendte i oktober 2008 et spørgeskema om revision af hoveduddannelsen. Der var en meget høj svarprocent, og vi brugte de indkomne kommentarer ved vores internat møde, hvor vi nåede langt med revisionen, netop fordi vi brugte mere sammenhængende tid på emnet.

Vi har diskuteret forhold omkring den nye ansættelsesstruktur. Vi har i udvalget et ønske om at harmonisere forholdene landet over. Da hele tidsforbruget for sagsbehandlingen skal være kortere og gerne i nær tilslutning til start på de nye hoveduddannelsesstillinger har vi foreslået startdatoerne ændret for hoveduddannelsesstillingerne til 1.maj og 1. november. Vi mener at der indtil videre skal være 2 opslag per år, på samme tidspunkt i de tre uddannelsesregioner. Vi har ikke nået at lave et egentlig materiale omkring ansættelsessamtaler, men vi har besluttet at en repræsentant fra alle tre regioner om muligt skal deltage i samtalerne alle 3 steder. Vi får så erfaringer til næste runde.

I alle 3 regioner har Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan skulle udmøntes. Det har krævet og kræver fortsat et stort arbejde for de involverede uddannelsesansvarlige overlæger, og vi har i udvalget brugt hinanden som inspiratorer og sparringspartnere, det har været en stor hjælp.

Jeg synes at det er et meget flittigt udvalg. Jeg vil takke udvalget for det store engagerede arbejde der fortsat udføres. Jeg finder at muligheden for at arbejde sammen på landsplan er stimulerende og gavnligt for faget. Jeg ser frem til dette forums fortsatte arbejde.

6.januar 2009, Elisabeth Albrecht-Beste

Beretning fra Webmaster

Hidtil har interessegrupperne haft deres hjemmeside under DRS. I ved årsskiftet havde følgende deres egne hjemmesider med egne domænenavne og egen webmaster:

Dansk Selskab for Magnetisk Resonans
www.dsmmr.dk

Dansk Neuroradiologisk Selskab
www.neuroradiologi.dk

Dansk Forening for Pædiatrisk radiologi
www.dpr.dk

Dansk forening for onkoradiologi
www.oncoradiology.dk

Dansk forening for radiologisk mammadiagnostik
www.dfrm.dk

Dansk forening for Interventionel radiologi
www.dfir.dk

Dansk forening for Muskuloskeletal radiologi
www.muskrad.dk

Foreningen af Yngre Radiologer (FYR)
www.radiolog.dk

Dansk Ultralyddiagnostiks Selskab www.duds.dk

Dansk Uroradiologisk Selskab og Danske Radiologers Organisation har mig bekendt ingen hjemmeside.

I løbet af 2008 var der 1,4 millioner hits på Dansk Radiologisk Selskabs hjemmeside og der blev hentet 4,1 GB data.

Januar 2009, Michael Bachmann Nielsen

International Society of Radiology

I juni 2008 afholdtes kongres i Marrakesh i Marokko med 2400 deltagere. Næste kongres afholdes 9. - 12. april 2010 i Shanghai.

Præsident for selskabet er Hans Ringertz fra Stockholm. Selskabet har sin egen hjemmeside www.isradiology.org hvor man bl.a. kan læse selskabets nyhedsbrev

Januar 2009, Michael Bachmann Nielsen

Professional Organisation Committee

Referat fra de seneste møder i UEMS -European Union of Medical Specialists:

1) UEMS/ESR/POC Meeting with Delegates ECR 2008 8.3.2008 afholdtes i Wien ECR i marts 2008.

European Union of Medical Specialists (UEMS), Radiologisk sektion er et selvstændigt europæisk forum for det radiologiske speciale. UEMS er en sammenslutning af medicinske speciallæger i EU + Norge + Schweiz + Island. UEMS beskæftiger sig med 2 hovedområder: Undervisning og agerer talerør overfor EU. I det følgende resumeres de væsentligste punkter som blev behandlet under mødet:

Dannelse af division for neuroradiologi (ESNR) og interventionsradiologi (CIRSE).

Det blev vedtaget at oprette en division af henholdsvis neuroradiologi og interventionel radiologi indenfor UEMS radiologi sektionen. Tidligere har andre kræfter arbejdet for at neuroradiologien skulle inkluderes i neurokirurgi sektionen, denne risiko er hermed afværget da man kun kan være medlem af en fagsektion i UEMS.

Opdatering om EMF direktivet:

DIRECTIVE 2004/40/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 29 April 2004 on the minimum health and safety requirements regarding the exposure of workers to the risks arising from physical agents (electromagnetic fields) (18th individual Directive within the meaning of Article 16(1) of Directive 89/391/EEC):

EU parlamentet har 19. februar vedtaget at udskyde ikrafttrædelsen til 30. april 2012 af EU direktivet om elektromagnetiske felter med henblik på at skabe tid til revision af direktivet. Den nuværende ordlyd af direktivet ville forhindre personale i at være til stede i MR undersøgelsesrummet mens patienter bliver scannet, et påbud som vil kunne forudses at betyde at nogle patientgrupper ikke vil kunne MR scannes.

Yderligere oplysninger kan hentes på adresserne:

<http://allianceformri.org> og

www.uemsradiology.eu/meetings/vienna,-march-8th-2008.aspx

www.icnirp.de

www.jrc.cec.eu.int

ETAP (European Training Assessment Program): Der er etableret en europæisk inspektorlignende ordning hvor

inspektorer har til opgave at reviewe speciallægedannelsen i de enkelte europæiske lande. I 2007 har der været inspektorbesøg i Norge, Tjekkiet, Holland og Tyrkiet. Næste år planlægges besøg i bl.a. Portugal, Estland og Kroatien. Man efterspørger inspektorer, hvis der findes kolleger i DK som har lyst og tid til at påtage sig opgaven vil jeg forsøge at formidle kontakten.

Samarbejde med UEMS sektionen for nuclear medicine/EANM. Den Hollandske sektion har udarbejdet et "visionspapir" om det fremtidige samarbejde mellem de to specialer - kan læses i sin fulde ordlyd på adressen:

www.uemsradiology.eu/meetings/vienna,-march-8th-2008.aspx

På mødet den 8.11.2008 blev det oplyst at samarbejdet med EANM/UEMS nuclear medicine er nedfrosset.

"White paper om multimodality imaging" kan findes på www.myesr.org publications and media.

Teleradiologi: EU har udarbejdet en forordning: "The Portugal Agreement" som forventes at blive implementeret i oktober 2009. Nogle indholdet er at de ansvarlige myndigheder indenfor de enkelte EU lande skal kunne udveksle informationer om sundhedspersonale for at sikre at de formelle kvalifikationer er opfyldt ved jobbytte/teleradiologisk service over grænserne.

Yderligere informationer kan findes på: <http://www.hpcb.eu>

2) UEMS Radiology section-ESR/POC Meeting with delegates Brussels, Lørdag den 8. 11.2008

Det væsentligste punkt på mødet var diskussionen om nyt udkast til direktiv om Patientrettigheder på tværs af grænserne. EU direktiver er at sidestille med lovgivning som skal implementeres i den nationale rådgivning.

Der er nu udkommet et udkast til direktiv om Patientrettigheder på tværs af grænserne, hvilket i radiologien har betydning specielt ved teleradiologi over grænserne: Det blev fremhævet at Paragraf om E health er indholdsløs. Følgende mangler:

1) Alle EU medlemsstater skal have adgang til at tjekke alle lægers autorisation og evt inddragelse af autorisation.

2) Alle - såvel patienter som læger som arbejdsgivere skal have online adgang til medicinske registre dvs. registre over autoriserede læger.

3) Det EU land hvor patienten er hjemmehørende skal være ansvarlig for registrering og autorisation af behandlende / beskrivende læge

4) Lægen skal have medicinsk forsikring i det land hvor patienten er hjemhørende.

5) Der skal være sikkerhed for den telemedicinske læges identitet via elektronisk fingeraftryk.

6) Der skal være mulighed for at patienten kan kommunikere med den telemedicinske læge inklusive spørgsmål, klager, kopi af rapport osv.

UEMS vil fremføre ovenstående indvendinger for rette myndigheder.

Direktivet er blevet behandlet til møde i EU primo december jeg kender ikke den videre skæbne for udkastet..

3) Portugal agreement burde være et direktiv. Er på nuværende tidspunkt ikke bindende for staterne.

4) En sag fra Finland blev refereret. Sagen omhandlede retten til at ikke uvedkommende kan få adgang til patientakter i dette tilfælde kolleger til ansat personale som samtidig havde et patientforløb på hospitalet. Hospitalet blev dømt ved menneskerettighedsdomstolen ved EU for at :

"The Court finds it established that the applicant must have suffered non-pecuniary damage as a result of the State's failure to adequately secure her patient record against the risk of unauthorised access. It considers that sufficient just satisfaction would not be provided solely by the finding of a violation and that compensation has thus to be awarded"

MIR: Management in radiology. Der vil blive afholdt kursus for nyuddannede radiologer i England i 2009. (Nicolas Strickland).

UEMS affairs:

Subsection of Neuroradiology er oprettet. Derimod blev en subsection i interventional radiology ikke godkendt. Procedureregler for subsections blev gennemgået. Oluf Flodmark repræsenterede neuroradiologi - divisionen som skal referere til radiologisektionen.

12-01-2009 Birthe Højlund Bech

Efteruddannelsesudvalget

Igen i 2008 koncentrerede e-udvalget sig om årsmødet som blev afholdt i Odense i januar 2008. Mødet var velbesøgt med et bredt fagligt program og stor teknisk udstilling. Vi er nu i fuld sving med at forberede næste årsmøde (som bliver det 4.) som bliver afholdt sammen med nordisk kongres i København 10.-12. juni. Vi ser frem til et talstærkt fremmøde af danske og nordiske kolleger.

Program og tilmelding er via nordisk kongres egen hjemmeside: www.nordiccongress.dk

13-01-2009 Birthe Højlund Bech.

Nordisk Forening for Medicinsk Radiologi

Styrelsen holdt møde i Wien hvor den fremtidige struktur i foreningen blev diskuteret. Foreløbig er det besluttet at der vil blive afholdt nordisk kongres i Finland i 2011. Der var bred tilslutning til at de fremtidige kongresser planlægges som udbygning til eksisterende nationale årsmøder for at sikre deltagergrundlag til kongressen. Man anser det for væsentligt at kunne bevare og udbygge det nordiske samarbejde. Der var også tilslutning til at fremtidige kongresser bliver holdt med både engelsksprogede og skandinavisk sprogede sessioner.

13-01-2009 Birthe Højlund Bech.

Beretning fra Scandinavian Japanese Radiological Society

SJRS blev stiftet i 1985 med det formål at fremme samarbejdet mellem japanske og nordiske radiologer, bl.a. ved at formidle studieophold for yngre radiologer. Der har foreløbig været 3 udvekslinger mellem Japan og Danmark, Finn Mathiesen var i Tokyo i 1992 for at studere MR, PACS og teleradiologi. Yokihiro Kodama var i 1994 i Odense for at studere patientforløb for cancerpatienter (stråleterapi er radiologi i Japan). I 2006 var Dr. Miwako Nomura fra Mie University Hospital på Århus Sygehus.

SJRS afholdt sit 7. symposium i Tokyo d. 26.-28. september 2008 (Tidl. Symposier er afholdt i Tokyo 1993, Stockholm 1996, Kobe 1998, Oslo 2001, Yamagata 2004 og Stockholm 2006) med deltagelse af Birthe Højlund Bech og undertegnede samt, Yousef Wirenfeldt Nielsen Ph.D. studerende fra Herlev på stipendium fra SJRS.

Stafetten er nu for første gang nået til Danmark, hvor det 8. symposium afholdes i Vejle 6.-7. september 2010 (<http://www.pacs.dk/sjrs2010>). SJRS møderne er som reglen lagt sammen med internationale møder i andre små selskaber, det vil også blive tilstræbt i Vejle, da lidt større deltagerantal giver en bedre økonomi og øger kontakten på tværs af subspecialerne, så hvis du går med planer om et mindre engelsksproget møde i Danmark i 2010, så hører vi gerne fra dig.

Undertegnede har været sekretær/kasserer for den skandinaviske del af selskabet siden 2001, og har nu overtager formandskabet i selskabet forud for mødet i Danmark 2010.

Vejle 13.1.2009 Finn Mathiesen (sjrs@pacs.dk)

DRS Årsmøde 2009 er i år Nordisk Kongres i Radiologi

10. - 12. Juni 2009. SAS Radisson Scandinavia, København

Foreløbigt program per 17/3 2009

Wednesday the 10th of June 2009

Room I

09.00-10.30 **Oncoradiology: Cancer plans in the Nordic countries**

Chairman: Jens Karstoft (DK)

Finland

Harri Vertio (SF)

Norway

(to be confirmed)

Sweden

Mats Nilsson

10.30-11.15 Coffee in the exhibition room

11.15-12.30 **Onkoradiologi: Nationale kræftplaner og effekt af pakkeforløb**

Chairman: Jens Karstoft (DK)

Danmark

Jesper Fisker (DK)

Effekt af pakkeforløb

To be confirmed

12.45-13.45 Lunch in the exhibition room

13.45-14.15 **Opening of Nordic Congress 2009**

Charlotte Graungard Bech, The Danish Society of Radiographers and Michael Bachmann Nielsen, The Danish Society of Radiology

Music: Hetna Regitze Bruun, Steffen Bruun og pianist 20 min. www.hetna.dk

14.15-15.15 **Forsell Lecture**

New technology in radiology

Anders Persson (S)

15.15-16.00 Coffee in the exhibition room

16.00-17.30 **Interventional radiology**

Chairman: Lars Lönn (S/DK)

Kar-intervention: Dinosaur eller udviklingsområde i radiologi

Lars Lönn (S/DK)

Vascular imaging modalities

Michael Åkesson (S)

18.00-20.00 **Reception and light meal in the exhibition area** included in the registration fee . Music: "The New Orleaners"

Room II

09.00-10.30 **Reporting radiographers**

Chairman: Pernille Beyer (DK)

Comparison of diagnostic accuracy in CT-colonography interpreted by radiologists and radiographers with computer-aided detection software

Carsten Lauridsen (DK)

The training and extended role of reporting radiographers

Susanne Barton (DK) and Karl Erik Stovgaard (DK)

Discussion

10.30-11.15 Coffee in the exhibition room

11.15-12.45 **Reporting radiographers**

Chairman: Charlotte Graungard Bech (DK)

The opinion of the radiologist pro et contra

Karen-Lisbeth Dirksen (DK)

Trine Torfing (DK)

12.45-13.45 Lunch in the exhibition room

13.45-15.00 Plenum Room I

15.00-15.30 **Information about NOMAR, Nordic Masters in Radiography**

Bodil Andersson (S)

15.30-16.15 Coffee in the exhibition room

16.15-17.30 **Networking and reflection in radiography**

Chairman: Bodil Andersson (S)

PRIS - networking in profession of radiography, Southern part of Denmark

Birthe Degn (DK) and Marianne Gellert (DK)

Radiography and reflection

Marianne Gellert (DK)

Room III

Breast Imaging symposium

(Sponsored by Hitachi, Hologic and Siemens)

09.30-09.40 **Opening of Symposium**

Ilse Vejborg (DK)

09.40-10.30 **Improvements in technology**

Chairman: Ilse Vejborg (DK)

Clinical use of elastography

Martina Locatelli (Italy)

10.30-11.15 Coffee in the exhibition room

11.15-13.00 **Improvements in technology**

Chairman: Ilse Vejborg (DK)

Tomosynthesis in Breast Imaging

Tomosynthesis. Technology

Andy Smith

Clinical use of Breast Tomosynthesis

Ingvar Andersson (S)

Computer assisted detection (CAD)

(waiting for approval from speaker)

13.00-13.45 Lunch in the exhibition room

13.45-14.15 Plenum room I

14.15-15.45 Characterization of Breast lesions

Chairman: Ilse Vejborg (DK)

Characterization of Breast lesions by ultrasound

Martina Locatelli (Italy)

Characterization of Breast lesions by MRI

Karen Kinkel (Schweiz)

15.45-16.15 Coffee in the exhibition room

16.15-16.45 **Free communications**

Chairman: Anette Kjeldal Lausten (DK) og Ilse Vejborg (DK)

Room IV

- 09.15-10.45 **Vertebroplasty**
Chairman: Roberto Blanco Sequeiros (Finland)
Percutaneous bone augmentation methods
Roberto Blanco Sequeiros (Finland)
Indications and procedural technique
Jaakko Niinimäki (Finland) 10.45-11.30
Coffee in the exhibition room
- 11.30-13.00 **Free communications**
- 13.00-13.45 Lunch in the exhibition room
- 13.45-14.15 Plenum Room I
- 14.15-15.45 **How to develop competences and quality among radiographers**
Chairman: Marianne Gellert (DK)
Development of competences: a model
Birthe Degn (DK) and Lene Tarp (DK)
Implementing a competence developing model or go hand in hand
Jytte Nielsen (DK) and Dorte Juhl (DK)
Transforming strategic objectives into operational useful measures
Dorthe Juhl (DK) and Anders Traberg (DK)
- 15.45-16.15 Coffee in the exhibition room

Thursday the 11th of June 2009

Room I

- 09.00-09.45 **Morning symposia**
sponsored by GE Healthcare
Contrast Induced Neuropathy - a clinical update
Peter Aspelin (S)
- 10.00-10.30 **Future of radiology**
Chairman: Paul Nilsson, (S/DK)
Peter Aspelin (S)
- 10.30-11.15 Coffee in the exhibition room
- 11.15-12.45 **Acta Radiologica**
Chairman: Arnulf Skjennald (N)
Speakers and title to be confirmed
Xenia Forselliana
- 12.45-14.00 Lunch in the exhibition room
- 14.00-15.30 **Muskuloskeletal radiologi: Modic forandringer**
Chairman: Joan Solgaard (DK)
Epidemiologi
Tue Secher Jensen (DK)
Diagnose
Joan Solgaard (DK)
Behandling og prognose
Hanne B. Alberg (DK)
- 15.30-16.15 Coffee in the exhibition room
- 16.15-17.30 **Practical use of ultrasound contrast agents**
Chairman: Christian Nolsøe (DK)
Introduction to European guidelines
Christian Nolsøe (DK)
Picturel review of common liver lesions by CEUS
Henrik Torp Madsen (DK)
Vascular complications in abdominal

transplantation. Role of CEUS

Knut Brabrand (N)

Room II

- 08.00-09.00 **Power point for beginners**
Michael Bachmann Nielsen (DK)
- 09.00-10.30 **Onkoradiologi: C. pancreatis - 1**
Chairman: Birgitte Svolgaard (DK)
Introduktion og epidemiologi
Frank Mortensen (DK)
Billeddiagnostik og operabilitetsvurdering
Eli Rappoport (DK)
Patologi i udredningsfasen inkl. biopsi
Mogens Vyberg (DK)
Kirurgi ved c. pancreatis
Carsten Palnæs (DK)
- 10.30-11.15 Coffee in the exhibition room
- 11.15-12.45 **Onkoradiologi: C. pancreatis - 2**
Chairman: Birgitte Svolgaard (DK)
Radiologisk intervention ved kirurgiske komplikationer
Mårten Falkenberg (S)
Oncological treatment in down-staging, local advanced and disseminated pancreatic cancer
Per Pfeiffer (S)
- 12.45-14.00 Lunch in the exhibition room
- 14.00-15.30 **Case report competition**
Chairman: Ola Björgell (S)
2 communications from each of the Nordic countries, award for best presentation will be given
- 15.30-16.00 Coffee in the exhibition room, price giving and price for the best exhibition
- 16.00-17.30 **Radiographers experiences from the "superuser" function**
Chairman: Pernille Beyer (DK)
Borgny Ween (N), Barbera Murphy Bruun (DK), Anne Kring Højgaard (DK) og Robabeh Hozouri Tavanger (DK)

Room III

- 09.15-10.45 **Pædiatri i radiografien**
Chairman: Erik Roland (DK)
Kundskabsbaseret bilddiagnostisk protokoll ved mistanke om fysisk børnemishandling
Elin R. Thingnes (N)
Valg af scintillator ved DR-undersøgelser af børn
Helle Precht (DK) og Bente Winther (DK)
- 10.45-11.30 Coffee in the exhibition room
- 11.30-13.00 **Hænger stråledosis og kvalitet sammen?**
Chairman: Anne Mette Stove (DK)
Analyse af variation i repræsentative doser ved computed tomografi u.s.
Reidun Silkoset (N)
Clinical peer practise experiences in radiography
Borgny Ween (N)
Forbruk av diagnostisk radiologi
Kristin Bakke Lydsahl (N)
- 13.00-14.15 Lunch in the exhibition room

- 14.15-15.45 **Udredning og behandling af abdominal aorta aneurismer**
Chairman: Ingrid Mikkelsen (DK)
Bruk av Dyna CT ved stentgraftbehandling af abdominale aorta aneurismer
Karin Ravn (N)
Aortic aneurysm network: Emerging technologies - implications for process support in an innovative vascular surgery community
Berit Bratheim (N)
- 15.45-16.15 Coffee in the exhibition room
- 16.15-17.30 **Screening of mammae - and then what?**
Chairman: Anne Mette Stove (DK)
Antioksidanter og effekt på tumor ved stråleterapi
AnneMari Opgård (N) og Lene Myrland (N)
Title to be confirmed
Berit Bratheim (N)
Late side effects and modern radiotherapy techniques in the treatment of breast cancer
Safora Johansen (N)
Pro and cons of screening mammography
Solveig Hofvind (N)

Room IV

- 08.15-10.00 **Radiografens arbejde i vagten/jouren (uddannelsession)**
Chairman: Tina Bock-Pedersen (DK)
speaker to be confirmed
- 10.00-10.45 **MR/CT kontrast i radiologien (uddannelsession)**
Chairman: Thomas Skaarup Kristensen (DK)
Carsten Thomsen (DK)
- 10.45-11.30 Coffee in the exhibition room
- 11.30-13.00 **Det akutte barn (uddannelsession)**
Chairman: Esther Belmaati (DK)
Karen Damgaard (DK)
Kaare Lundstrøm (DK)
- 13.00-14.15 Lunch in the exhibition room
- 14.15-15.45 **MR-kontrast og sikkerhed**
Chairman: Peter Aspelin (S)
Carsten Thomsen (DK)
Diskussion
- Postersession**
Chairmen: Else Danielsen (DK) og Arnulf Skjennald (N)
Gennemgang af accepterede posters med start i foyeren
- 15.45-16.15 Coffee in the exhibition room

Friday the 12th of June 2009

Room I

- 09.00-09.45 **Morningsymposia sponsored by SECTRA**
Deling af radiologiske billeder og informationer
Hvordan kan samarbejdet om radiologiske billeder og beskrivelser effektiviseres på tværs af sygehuse, regioner og forskellige IT systemer? I region Skåne har man påbegyndt implementeringen af en sådan løsning, og foredraget vil belyse de erfaringer man

har gjort indtil nu.
Speaker to be confirmed

- 10.00-10.45 **Neurointervention - 1**
Chairman: Aase Wagner (DK)
Treatment methods in interventional neuroradiology
to be confirmed
- 10.45-11.15 Coffee in the exhibition room
- 11.15-12.45 **Neurointervention - 2**
Chairman: Aase Wagner (DK)
Udredning og behandling af cerebrale aneurismer
Udredning og behandling af sinus tromboser
Interventionel behandling af akut iskæmisk stroke
- 12.45-14.00 Lunch in the exhibition room
- 14.00-15.30 **Free communications**
- 15.30-16.00 **Closing of the congress and welcome to Finland in 2011**
Michael Bachmann Nielsen (DK)
Uddeling af pris for bedste foredrag holdt af de nordiske radiografer
Charlotte Graungard Bech (DK)

Room II

- 08.00-08.45 **Power point for the more advanced**
Erik Morre Pedersen (DK)
- 09.00-10.45 **Oncoradiology - now and in the future**
Co-sponsored by The Danish Society of Oncoradiology
Chairman: Henrik Torp Madsen (DK)
Screening and actual status in lung cancer
Stefaan Diederich (D) (be confirmed)
The impact of PET-CT in cancer detection, characterization, follow-up and recurrent disease
Sheila Rankin (UK)
Discussion
- 10.45-11.30 Coffee in the exhibition room
- 11.30-12.45 **Onkoradiologi: Status over RECIST**
Chairman: Henrik Torp Madsen (DK)
Status - RECIST, billeddiagnostikkens rolle og fremtiden
Finn Rasmussen (DK)
Frie foredrag og legat uddeling
- 12.45-14.00 Lunch in the exhibition room
- 14.00-15.30 **Free communications**
- 15.30-16.00 Plenum Room I

Room III

- Symposium on CT and MR imaging of cardiac disease**
- 09.00-09.20 **Cardiac anatomy**
Einar Hopp (N)
- 09.20-09.50 **Basic techniques in coronary CTA**
Joanna Kristiansen (N)

- 09.50-10.20 **Coronary CTA**
Rune Andersen (N)
- 10.20-10.30 **Calcium scoring**
Thomas Skaarup Kristensen (DK)
- 10.30-11.00 Coffee in the exhibition room
- 11.00-11.30 **Functional cardiac CT**
Thomas Skaarup Kristensen (DK)
- 11.30-12.00 **Techniques in cardiac MRI**
Hans-Jørgen Smith (N)
- 12.00-12.30 **MRI in ischemic heart disease**
Markus Müller (S)
- 12.30-13.45 Lunch in the exhibition room
- 13.45-14.15 **MRI in non-ischemic cardiac disease**
Hans-Jørgen Smith (N)
- 14.15-14.45 **Congenital heart disease in children and grown-ups: CT imaging**
Heidi Kjosbakken (N)
- 14.45-15.30 **Congenital heart disease in children and grown-ups: MR imaging**
Kirsti Tryk (N)

Room IV

- 08.30-10.45 **Radiologen i vagt (uddannelsession)**
Chairman: Kristoffer Lindskov Hansen (DK)
CT-skanning i vagten
Claus Jensen (DK)
MR-skanning i vagten
to be confirmed
Ultralydskanning i vagten
Torben Lorentzen (DK)
- 10.45-11.15 Coffee in the exhibition room
- 11.15-13.00 **Traumeundersøgelser i vagten/jouren (uddannelsession)**
Chairman: Kristina Rue Nielsen (DK)
Radiografens arbejde ved traume
Tina Bock-Pedersen (DK)
FAST ultralyd
Caroline Ewertsen (DK)
Traume røntgen
Eva Narvestad (DK)
Traume CT-skanning
Eva Narvestad (DK)

Bemærk

- Tilmelding og bookning af hotel på www.nordiccongress.dk
- Lavt kongresgebyr indtil 1 april
- Muligt at købe dagskort til Breast Imaging symposiet
- Sessionerne holdes på skandinavisk eller engelsk.

Vi har oplevet en meget stor interesse fra firmaerne for at få en udstillingsstand, således har vi haft udsolgt i lang tid. Der er i øjeblikket 25 udstillere og sponsorer:

Agfa Gevaert A/S
Alliance Medical
Angiotec/PBN Medicals
Bayer Schering Pharma/Medrad
B-K Medical
Calmed AB
Carestream Health Denmark ApS
Covidien Danmark A/S
Dignus Medical
Easy Tec A/S
EPOKA Medic Mission A/S
Fineman A/S

- 13.00-14.00 Lunch in the exhibition room
- 14.15-15.30 **Gennemgang af film-reading sessionerne samt uddeling af priser**
Tina Bock-Pedersen, Hanne Kabel, Vibeke Berg Løgager

Social programme

Wednesday the 10th of June 2009

- 13.45-14.15 **Opening of Nordic Congress** by Michael Bachmann Nielsen and Charlotte Graungaard Bech
Music: "Duo Bruun"
Søskendeparret Steffen og Hetna Regitze Bruun har ved flere lejligheder optrådt sammen og har lavet indtil flere koncerter i løbet af årene. Siden de sang i børnekirkekor sammen har deres veje krydset hinanden og nu er det blevet til et samarbejde med flere koncerter til følge. Se mere: www.hetna.dk og www.steffenbruun.dk
- 18.00-20.00 **Opening reception and light meal in the exhibition area included in the registration fee**
Music: "The New Orleaners"

Thursday the 11th of June 2009

- 07.00-07.30 Join the organizers in a 5 km fun run in the charming central Copenhagen, begins and ends at the SAS Scandinavia
OR
early morning workout in the exhibition room
- 19.00-? **Dinner in restaurant "Påfuglen" in Tivoli Gardens (ticket required)**

General Electric Healthcare
Hologic
Initios Medical AB
Medicotrust
Mermaid Medical A/S
Philips
Santax Medico
Sectra A/S
Siemens
Toshscan
Transmedica A/S
ViCare Medical A/S
VIJU Sverige

Kursuslisten

På hjemmesiden kan du klikke direkte på webadresserne

2009

2. april 2009. Foreningen af Yngre Radiologer [FYR] holder aftenmøde torsdag d. 2. april 2009 kl. 17-19.30 på Rigshospitalet, auditorium 93. Emnet er "MR Survival" og foredragsholderne professor, overlæge, dr.med. Carsten Thomsen og overlæge Peter Gideon, begge fra Radiologisk Klinik, Rigshospitalet. Arrangementet er gratis, og alle yngre læger er velkomne. Se invitationen på vores hjemmeside: www.radiolog.dk. Tilmelding senest d. 27. marts på fyr@radiolog.dk

24. april 2009/19. intro-kursus i akut abdominal ultralydskanning - RigshospitaletArr: Dansk Ultralyddiagnostisk Selskab og Dansk Kirurgisk SelskabDette kursus er beregnet for personer, der ser en ultralydkanner for første gang, og som ønsker at komme hurtigt i gang med at skanne de mest vagt-relevante almindelige akutte tilstande i abdomen. Velegnet for læger i radiologisk introduktionsstilling. Kurset er flyttet fra februar.

23.-25. april 2009 Ultralydsymposium under Norsk Forening for Ultralyd-DiagnostikkSoria Moria, Oslo.
www.nfud.no

4. - 6. maj 2009. Dansk Ultralyddiagnostisk Selskabs 44. Basiskursus i ultralyd. Herlev Hospital.DUDS velkendte basiskursus, som de fleste radiologer og andre klinikere, der anvender ultralyd gennemgår. Den engelsksproget lærebog Basics of Clinical Ultrasound (www.ultrapocketbooks.com), forfattet af flere af underviserne på kurset, udleveres til kursisterne. Bogen er en kittelbog, indholdet svarer nogenlunde til hvad der forventes af en læge der skal opfylde EFSUMB level 1 Kursusledelse: Torben Lorentzen, Bjørn Skjoldbye, Michael Bachmann Nielsen. Forventet kursusspris 3.500 kr. (18 CME point)

25-27 maj 2009 Hepatocellular carcinoma: Updates in diagnosis and therapyRavello, Amalfi Coast.
info@weddingravello.it

31 maj - 2 juni 2009. 2nd World Congress of Thoracic Imaging and Diagnosis of Chest DiseaseValencia, Spanien
PDF - www.2wcti.org

8. - 11. juni 2009. Nordic Meeting of GastroenterologyStavanger, Norge. www.congrex.com/ngc2009

10. - 12. juni 2009. DRS årsmøde 2009 og Nordisk Kongres SAS Scandinavian Hotel, København.Årsmødet byder bl.a. på -Opdatering om kræftpakker og effekt af pakkeforløb-Beskrivende radiografer-Mammografi symposium-Cardiac imaging symposium-Opdatering om kontraststoffersamt meget meget mere. Program findes på www.nordiccongress.dk

11.- - 12. juni 2009.Dansk Cardiologisk Selskab: 1st Nordic Symposium on Cardiac CTSilkeborg <http://ncct2009.eu/>

23. - 26. juni 2009 ESGAR 2009 - 20th Annual Meeting and Postgraduate Course of the European Society of Gastrointestinal and Abdominal RadiologyValencia, Spain www.esgar.org

30. august - 3. september. World Congress in Ultrasound - WFUMB 2009Sydney, Australien.
<http://www.wfumb2009.com>

10.-13. september 2009. ESUR Symposium on Urogenital RadiologyAthen www.esur.org

17 - 19 September 2009 11th ESGAR CT-Colonography Hands-on WorkshopStresa, Italy www.esgar.org

17-20. September 2009. 34th anual meeting European society of neuroradiology, Athens Greece www.esnr.org

29. november - 4. december 2009. RSNA 2009 Radiological Society of North America, 95th Scientific Assembly and Annual Meeting, Chicago. www.rsna.org

2010

20.-22. januar 2010. CT-kursusLarvik, Norge. Læs om 2009 kurset her28. november - 3. december 2010. RSNA 2010 Radiological Society of North America, 96th Scientific Assembly and Annual Meeting.Chicago. Web: www.rsna.org

GET THE PICTURE? YOU'VE JUST ENTERED THE WORLD OF FUTURE-PROOF RADIOLOGY.

Imagine a PACS that sent you only the image data your eyes were seeking. One that lets you interact with the entire data set immediately. It would be a pretty fast PACS, don't you think? Fast enough to let you start your diagnosis in a couple of seconds. Fast enough to work from the remotest location. And fast enough to handle the data explosion triggered by new modalities.

Then imagine it being totally integrated with a RIS that enables an as efficient workflow whether you're working locally or across department and hospital boundaries.

Look into it now—at www.sectra.com/medical.

RIS/PACS | MAMMOGRAPHY | ORTHOPEDICS

SECTRA

Rapport fra legatrejse til Kenya

Ved DRS årsmøde i januar 2007 blev jeg tildelt James Polacks rejselegat, som anerkendelse af et mangeårigt arbejde i selskabet bla. i bestyrelsen, som webmaster og som delegeret til ISR. Dette legat gav mig en enestående chance for at foretage en studietur, der hverken skulle godkendes af amt/region, sygehus/afdelingsledelse eller konen.

Som DRS's delegerede til International Society of Radiologi (ISR) har jeg været specielt interesseret i udbredelsen af radiologi til den 3.verden. Ved kongressen i Beijing 1996 blev der vedtaget et WHO og ISR program til udbredelse af basal radiologi til de dengang 2/3 af jordens befolkning, der overhovedet ikke havde adgang til billeddiagnostik. Programmet var bla. ledet af Holger Petterson fra Sverige, og udover startmødet i Kina, deltog jeg i styrelsesmøder i Buenos Aires i 2000 og i Cape Town i 2006, hvor programmet stadig blev fremhævet. Det var derfor en oplagt tanke, at følge op på projektet og ved selvsyn udforske, hvad der i grunden var blevet af de gode intentioner.

Projektet var delt i 3 elementer:

1) Med en spæd start i 1974 havde WHO frem til 1984 udviklet et simpelt røntgenudstyr, som alle leverandører kunne tilvirke billigt, og som basalt set bestod af en kasse med en generator og et røntgenrør, samt en manual til, hvordan man kunne bygge et stativ og et bord af lokale materialer. Udstyret - WHO-BRS - (Basic Radiological System) byggede på et princip om et stativ med fast afstand mellem rør og film, så afstanden altid var kendt - ala det i 80erne i Danmark udbredte "Vejle lungestativ". Der var kun få kV muligheder, så det eneste man skulle stille var tiden ud fra en legemsel og tynd/tyk mand tabel - da temperaturen i fremkalderen ligeledes kan være meget svær at styre uden adgang til opvarmning/afkøling var eneste parameter i fremkaldelsen ligeledes tiden ud fra en tabel og måling af faktisk fremkaldertemperatur.

2) At lave et pyramidesystem - Teach-the-Teachers - hvor man oplærte ikke radiografisk uddannet personale til at betjene det simple udstyr ud fra en meget simpel manual - disse kunne så igen oplære andre, der igen oplærte lokale folk. Der blev oprettet to "Centers of excellence" i hhv. Nairobi i Kenya og i Dhaka i Bangladesh, hvorfra pyramiden skulle styres og hvor der skulle oprettes små lærestudier med adgang til bibliotek og internet.

3) Udarbejdelse af lærebøger til tolkning af den mest almindelige radiologi for almindeligt sundhedspersonale, såsom sygeplejersker og "barfodslæger" i lokalsamfundet.

Via kontakt til WHO's daværende chef for billeddiagnostik, nordmanden Harald Østensen i Geneve, fik jeg arrangeret et studiebesøg i centeret i Kenya i oktober 2007. Centeret i Nairobi skulle ligge på det største offentlige sygehus i Kenya - Jomo Kenyatta National Hospital - sygehuset har 1800 sengepladser og modtager årligt 90.000 indlæggelser og 600.000 ambulante patienter, ca. 60 % er relateret til HIV/AIDS. Sygehuset har en sundhedsskole, der uddanner læger, sygeplejersker, radiografer, jordemødre og læger til regionen incl. nabolandene Uganda, Tanzania og Rwanda - bla. uddannes ca. 100 radiografer årligt. Universitetsdelen af røntgenafdelingen kører et meget intenst uddannelsesprogram inden for ultralyd og har årligt mere en 100 radiologer igennem kurset. Ultralyd er stort i den 3. verden - man skal have en meget sikker strømforsyning, køling og serviceorganisation for at lave CT og MR, men det kræver kun en nødstrømsgenerator at lave high-end ultralyd.

Trods omhyggelig forudgående korrespondance med de ansvarlige for projektet - Dr. Milcah Wanbugu og Dr Jean-Bosco Ndhokubwayo - viste det sig, at projektet ikke eksisterede længere - i alt fald ikke i Afrika !! Der er to hovedårsager - dels var der allerede en regulær radiografuddannelse i gang i Østafrika, med deraf stærk lokal og fagpolitisk modstand mod at uddanne "amatører" til opgaven - dels nægtede de uddannede radiografer efter kort tid at arbejde med WHO-BRS udstyret, idet det var stort set uafskærmet og ikke opfyldte de mest basale krav til god strålehygiejne. Udstyret var blevet leveret til Nairobi og havde været opsat der i en kort periode, samt været udstationeret på nogle mindre hospitaler i området omkring Kisumu i det vestlige Kenya, men derefter skrottet - lige med undtagelse af en tysk missionærlæge, der havde taget teknikken til sig og i stort omfang brugte det på Kilimanjaro Medical Clinic i Tanzania. Det havde naturligvis været interessant, at tage ned og se om det stadig var i brug, men jeg tog i stedet ud til nogle lokale sygehuse for at se, hvad man så brugte.

Først besøgte jeg et distriktssygehus - Presbyterian Church Hospital i Kikuyu - som så meget andet i Kenya er det delvist privat ejet og drevet for en blanding af offentlige tilskud og brugerbetaling, med en mulighed for gratis behandling for fattige via indsamlinger i kristne menigheder primært i England og USA. Sygehuset har 280 senge og laver 80.000 øjenoperationer og 30.000 ortopædkirurgiske indgreb om året (det sidste er 30 % af Kenyas ortopædi) - de har TO røntgenstuer med ældre brugt europæisk udstyr samt ET ultralydsrum

Røntgenstue

Mørkekammer

For at se den primære sundhedssektor tog jeg op til Nanyuki tæt på Mt. Kenya lige på ækvator - landsbyen har 2 sygehuse - Nanyuki Cottage Hospital - som er rent privat med et offentligt tilskud på ca. 75 kroner pr. dag pr. patient. De lokale erhvervsdrivende - fortrinsvis blomsteravlere (De modne læsere vil huske Bonde Niensens krysantemum kompani)- betaler private bidrag og sender deres ansatte på privathospitalet. Der var 32 senge og en børneafdeling med 10 pladser. De havde et enkelt røntgenrum - undersøgelser koster 50 kroner for fattige, 75 kroner for almindelige borgere og en enkelt undersøgelse på dagsprogrammet havde kostet 230 kroner - det var en britisk elite soldat, der træner i Afghanistan lignende omgivelser i Kenya - når den britiske hær skulle betale var det 3 dobbelt pris !!

Det andet sygehus i Nanyuki var det regeringsdrevne distriktssygehus på 140 senge og 800 indlæggelser om året samt ca. 80.000 ambulante besøg - det blev passet af 7 læger. Her var ligeledes et røntgenrum, som overalt var det gammelt brugt udstyr. Ingen af sygehuse i byen havde adgang til ultralyd.

Da det er svært af opretholde en serviceorganisation, har leverandørerne nærmest delt Afrika imellem sig - Østafrika er Philips land, så alt udstyr på Jomo Kenyatta National Hospital var fra Philips. De havde lige fået leveret Kenyas første offentlige MR scanner (Der var 2 på private hospitaler i Nairobi), men et sted i leveringen var pengene til uddannelse forsvundet, så de kunne ikke betjene scanneren. Da modellen var mangen til 2 af scannerne i Vejle, inviterede jeg 2 radiografer til 14 dages oplæring på Røntgenafdelingen i Vejle.

Radiograferne Veronica Njagi og Jedida Atiti modtog 2 ugers MR træning i Vejle i februar-marts 2008. Vejle Sygehus bød på kost og logi, så det var kun rejsen deres afdeling skulle skaffe penge til. Det var en stor fornøjelse af have dem på vores afdeling, og vi kan bevidne, at radiografuddannelsen i Kenya er af høj kvalitet. De var meget dygtige og rejste hjem med alle vore MR protokoller, så MR scanneren i Nairobi i dag er i fuld drift.

På opfordring holdt jeg i øvrigt et basis foredrag om RIS og PACS, som er det næste ønske på Jomo Kenyatta National Hospital - det bliver Philips versionen - må man formode.

Med tak for legatet: Finn Mathiesen, Vejle

Downloads fra det videnskabelige møde

på Medicinsk Museion er nu på hjemmesiden:

- Tips og tricks til powerpoint
- Om Datatilsynet

Kliniske retningslinier for mammografiscreening

er nu også på hjemmesiden

Radiologiske AftenMøder forår 2009 i Skejby - se også www.drs.dk

Tema 2009:

Hvor er vi nu på store sygdomsområder ?

17/3 Colon - klinik og radiologi Henrik Christensen, overlæge Kirurgisk Afdeling P, Århus Sygehus Mona Rosenkilde, overlæge Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus Bodil Ginnerup, afdelingslæge Billeddiagnostisk Afdeling, Skejby Sygehus

24/3 Mamma diagnostik - klinik og radiologi Hanne Harders, overlæge Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus Søren Redsted, overlæge Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus

14/4 Inflammatoriske tarmsygdomme - klinik og radiologi Lisbeth Ambrosius, overlæge medicinsk hepatogastroenterologisk afdeling V, Århus Sygehus Lars Larsen, overlæge Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus

28/4 Fra strejken: MR af hjerte og lunger ved Erik Lunddorf, overlæge Billeddiagnostisk Afdeling, Skejby Sygehus MR i fremtiden inden for neuroområdet ved Leif Østergaard, overlæge, professor, dr. med. Neuroradiologisk Forskningsenhed, Århus Sygehus

12/5 Neurovaskulære lidelser Grethe Andersen, overlæge Neurologisk Afdeling F, Århus Sygehus Leif Sørensen, overlæge Neuroradiologisk Afdeling, Århus Sygehus

Besøg os på Nordisk Kongres 10 – 12 juni 2009

Vi har udstilling med ZONARE og andre af vores produkter

ZONARE Ultralyd System

- Præmieret billede kvalitet
- Scanner i Zoner
- Meget brugervenlig
- 19" høj opløselig skærm
- Let at transportere
- Kræver minimal plads
- Batteri back-up for 3 timers scanning

Se mere information om ZONARE på vores hjemmeside

www.easytec.dk

Vi forhandler PARKER ultralyd Gel, sterilt gel, lotion mm. Se vores internet butik

www.easytec.dk/butik

easytec A/S

Fruebjergvej 3 | 2100 København Ø | Tlf. 7010 0016 | Email: info@easytec.dk | www.easytec.dk
Nordvangen 3 - 4220 Korsør - 51319943 | Talsvænget 3 - 5270 Odense N - 51319944 | Finlandsgade 61 - 7430 Ikast - 51319942

NYTT VELLYKKET CT-KURS I LARVIK ! Publisert av Roar Pedersen

Mange nordiske radiografer og radiologer assosierer navnet "Larvik" med CT og kurs. Og med god grunn; for ellefte gang ble det i januar 2009 arrangert kurs i Larvik. Noen av de tidligere kursene har hatt MR som tema, men etter en pause har en ny kurskomite arrangert 5 CT-kurs på rad, og for hvert år blir kurset en ny suksess!

Grand Hotel i Larvik kan romme 110 deltakere i sin konferansesal, og kurset ble fulltegnet mange måneder før kursstart. Flere radiologer og radiografer sto på venteliste for å komme med, og noen heldige fikk plass helt på tampen. Til neste år lønner det seg å være tidlig ute! Carina Skantz og hennes kurskomite hadde satt sammen et spennende program, og kursleder Roar Pedersen fra Telemark Røntgensenter holdt en myndig hånd over deltakere og forelesere, slik at kurset ble avviklet etter fastlagt timeplan. Som sin høyre hånd har han med seg Anita Kilmork.

I år, som tidligere år, var foreleserlisten fylt opp med gode navn fra europeisk og amerikansk radiologi. Mange kjenner navnet på Ella Kazerooni (Ann Arbor) og Ann Leung (Stanford) fra utallige artikler og bøker om thoraxradiologi, og K. Shanmuganthan fra Baltimore er et kjent navn innen traumeradiologien. Videre bidro Christoph Becker fra München og Otto Chan fra London, samt flere svenske radiologer og professorer, blant annet Anders Magnusson fra Uppsala og Bertil Leidner fra Karolinska - disse to utgjorde også kursets fagpanel. Bildet er ikke fra den faglige delen av kurset.

Utredning av lungeemboli, tilfeldige noduli i lungene, binyreagnostikk, traumeradiologi, nyrecancer og lungecancer var blant de mange temaene som ble drøftet. Anders Persson og Otto Chan hadde begge forelesninger om CT diagnostikk post mortem - et felt man trolig vil høre mye om i årene som kommer. Mange av deltakerne er gjengangere på kurset. En deltaker sier; "Hvert år planlegger jeg å dra på kurs til utlandet, men så får jeg se programmet i Larvik - og da blir det til at jeg drar dit istedet". På bildet under; Stemning fra kurset. Under til høyre; Bertil Leidner, Ann Leung, Anders Magnusson.

Fremtiden er nu!

Siemens Somatom Definition Flash sætter nye standarder for hurtig og detaljeret scanning med lavere dosis. Læs mere på ct-bruger.dk/ct-scannere.html

Se og hør mere om Definition Flash på vores stand den 10.-12. juni 2009 på "58th Nordic Radiologi Congress & 19th Nordic Congress of Radiography" på SAS Radisson Scandinavia.

Siemens Healthcare udvikler de nyeste teknologier og skaber sammenhæng og effektivitet i sundhedssektoren. Vi tilbyder en bred produktportefølje af blandt andet billeddiagnostisk udstyr, herunder digitale røntgensystemer, MR-, CT- og ultralydsscannere samt tilhørende serviceydelser.

www.siemens.dk/healthcare

SIEMENS

Milos Sovak 31/7 1941 - 27/1 2009 En Odysse

Milos Sovak kom fra Prag som søn af en internationalt kendt professor i otolaryngologi med speciale i hørehæmmede børn. Han voksede op under tysk besættelse og efterfølgende kommunistisk diktatur. Han blev læge som 24-årig fra Carlsuniversitetet. Som eftersøgt aktiv modstander af regimet flygtede han i 1963 under dramatiske omstændigheder og havnede først i Italien, hvor han arbejdede kortvarigt i Vatikanet. Derefter fortsatte Odysseen til Sverige, hvor han fik arbejde på centrallaboratoriet på Växjö sygehus og hurtigt lærte sig anvendeligt svensk. Under en togrejse for at besøge venner i Tyskland måtte han fra Københavns Hovedbanegård akut indlægges på Gen-tofte Amtssygehus i bevidstløs tilstand. Det viste sig, at han på sit arbejde med blod og nåle havde pådraget sig en akut hepatitis og var i hepatisk koma. Under rekonvalescensen rygtedes det bl. a. til røntgenafdelingen, at en ung tjekkisk læge lå på medicinsk afdeling. Røntgenafdelingens chef, overlæge, senere professor Olaf Petersen kiggede forbi i sin desperate søgen efter yngre læger til sin afdeling. Han fik hurtigt overbevist ham om, at der ikke var megen fremtid i klinisk kemi i den svenske provins, men at radiologi i den danske hovedstad ville åbne verden for ham på en helt anderledes, effektiv måde uden risiko for nosokomielle sygdomme. Da han var rask stod der en god lejlighed til ham på sygehuset og han lærte sig lynhurtigt forståeligt dansk og gode radiologiske færdigheder.

Hans interesse for forskning, særligt experimentel forskning, var åbenlys fra starten. På afdelingen var der allerede en meget forskningsaktiv læge, Thorkild Mygind, som lige var vendt hjem fra 1 års ophold som Picker-fellow på en af USA's mest ansete akademiske røntgenafdelinger på Temple University i Philadelphia, hvor han bl. a. havde udviklet et partikulært vandopløseligt kontraststof. Milos og Thorkild gik i tæt samarbejde og udførte i årene 1967-69 en lang række dyreexperimentelle undersøgelser af dette kontraststofs anvendelighed. Det foregik i kælderens under røntgenafdelingen, fortrinsvis om natten. Om morgenen skulle alle spor, særlig spor efter dyr være slettet før patienterne ankom. Også andre experimentelle projekter blev gennemført og til Olaf Petersens begejstring stod Gentoftes røntgenafdeling som landets mest forskningsaktive i de år. Milos Sovaks entusiasme og fantasi fejrede triumfer. Da chefen på Temple University, den legendariske Herbert Stauffer, var på besøg i landet, bl. a. for at finde forskningstalenter, blev Milos Sovak tilbudt arbejdsforhold, som han ikke kunne modstå, selvom han var kommet til at elske Danmark og følte, at han havde det som blommen i et æg.

I Philadelphia udviklede han et nyt epokegørende kontraststof til experimentelt brug og et avanceret instrument til indgreb i hjertet, som kunne indføres gennem blodbanen. Rejsen gik videre til Portland, Oregon, hvor den legendariske professor Judkins drev et verdenskendt center for interventionel radiologi. Her udvikledes bl. a. teknikken for udvidelse af forsnavringer på pulsårer med anvendelse af ballonkatetre. Han var således veludrustet, da han først i 70'erne blev tilbudt at lede et laboratorium for experimentel radiologi ved University of California, S. Diego, hvor Elliot C. Lasser var chef. Lassers forskning i røntgenkontraststoffers bivirkninger, som han stadig driver som snart 90-årig emeritus, er kendt af alle radiologer. Milos Sovak etablerede i S. Diego sin amerikanske base, hvor han udover kontraststofforskning på Universitetet også drev mere vidtspændende farmakologisk forskning på sit eget privatlaboratorium, Biophysica?, i La Jolla.

Men hans interesser og aktiviteter rakte langt videre. Billedkunsten havde en stor plads og han udgav en lang række bibliofile bøger med original kunst designet som kunstværker i sig selv. Ettan Press hed forlaget, hvortil han konstruerede egne trykpresser, som også blev sat i produktion. Hans litterære interesser var vidtfavnende, han var bl. a. involveret i en dansk nyoversættelse af Hasel's 'Den gode soldat Svejks' eventyr' og kort før sin død modtog han en Penn litteraturpris for sin oversættelse af den tjekkiske lyriker Vítězslav Nezval's 'Antilyric and other poems'. Udover tjekkisk beherskede han tysk, engelsk, russisk, fransk, dansk, svensk, italiensk og spansk. På dansk, f. eks., var hans ordforråd som en intellektuel indfødt, mens det kneb lidt med udtalen. I 1990 besøgte han for første gang Prag efter sin flugt, indkaldt af den postkommunistiske regering til at hjælpe med reetableringen af den farmaceutiske industri. Med stor succes fik han firmaet Interpharma Praha på fode igen og drev det sammen med alle sine andre aktiviteter til at blive en internationalt bredt favnende medicinalvirksomhed med højt anerkendt forskning.

For ca. 8 år siden blev han gift med østriske Dietlied Antretter, international operainstruktør, 25 år yngre end han. Hendes intellektuelle udrustning kunne matche hans og hendes evne til på kærlig måde, næsten umærkeligt, at holde hans utæmmelige energi og iltre temperament fri af tangenter, gjorde deres forhold usædvanlig harmonisk. Hun opgav sin operakarriere og kastede sig over forfattervirksomhed, som passede bedre til deres omflakkende liv mellem USA og Europa. Hendes højeste ønske blev at føde ham et barn. Han var afvisende, fordi han allerede i flere år havde haft avanceret prostatakræft, som han med store fysiske omkostninger holdt i ave med utallige, delvist selvudviklede, behandlingsmetoder. Men forudseende, som han altid var, havde han fra gode tider gemt arvemateriale i en dybfryser og snart var den lille familie forøget med to pragtfulde tvillingedrenge, Eliot og Maximilian, - nu 5 år. Eliot ligner ham som snydt ud af næsen. Det var hans store ønske, at de skulle vokse op i Europa, og sammen byggede de et prægtigt hus til Dietlied og drengene med udsigt over Züricher See, som venter på dem, når de amerikanske besiddelser er afviklet. Han var stærkt præget af sin skæbne med exil og rodløshed og humanismens og kulturens trange kår i den moderne verden. Samtidig bevidst om de muligheder for fri udfoldelse, som den vestlige verden bød ham, og som han taknemmeligt og begærligt udnyttede med sine rige evner.

Det blev mit og min families privilegium at få og bevare et tæt og varmt forhold til dette usædvanlige renæssancemen-

neske, ikke mindst fordi hans interesse for og kærlighed til Danmark forblev usvækket.

Æret være hans minde.

Marts 2009 Sven Dorph

Rapport fra studietur til Indien og Japan

I September 2008 var jeg på en studietur til Indien for at se på teleradiologi sammen med 3 ledende overlæger fra universitetshospitalerne i Oslo og Bergen. Der er meget stor mangel på radiologer i Norge, så der er overvejelser om mulig udlicitering af norske røntgenbeskrivelser til f.eks. Indien. De seneste år har der været en voldsom diskussion i USA om tab af arbejdspladser til Indiske radiologer, men min research forud for studieturen viste, at der stort set kun er ET firma i Indien, der laver den slags teleradiologisk virksomhed - Teleradiology Solutions i Bangalore i den Sydindiske delstat Karnataka (tidl.Hindustan). www.telradsol.com Bangalore er Indiens IT hovedstad, hvor mange af de store internationale softwarefirmaer har betydelige udviklingsafdelinger bla. Oracle, SAP og IBM.

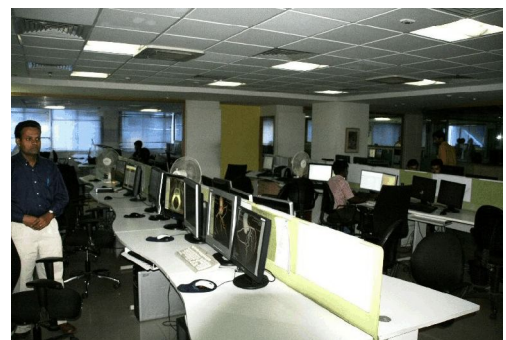

Teleradiology Solutions er grundlagt i 2002 af en indisk radiolog Dr. Arjun Kalyanpur (på billedet med Finn Mathiessen), der er uddannet på Yale i USA. Firmaet har 40 radiologer ansat, heraf har 10 licens til at arbejde i USA, hvor man skal have licens i de enkelte delstater for at kunne arbejde. Det er stort set umuligt at få godkendt en udenlandsk speciallægeautorisation i USA uden at arbejde der i en periode. Der arbejdes derfor meget med kontrasignering, så der laves en primærbeskrivelse med kontrasignatur af en radiolog med licens i den pågældende amerikanske delstat. Da engelsk er et af de officielle sprog i Indien, er der ingen problemer med oversættelse af svaret, som der vil være ved teleradiologiske løsninger til de nordiske lande, som kræver beskrivelser på lokalsproget (dansk, norsk ect.). Firmaet har egen IT stab på 8 mand, der ikke laver andet end at få adgang til fremmede PACS og håndtere workflow i huset. Centralt i bygningen ligger en stor PACS beskrivesal, hvor radiologerne arbejder ved PACS arbejdsstationer overvåget af et kontrolcenter i et glasbur, herfra håndteres telefonopkald til henvisende afdelinger og rekvirering af evt. manglende billeder, sekvenser og sammenligningsbilleder - alt sammen for at kunne overholde svartiderne, der enten er indenfor 30 min. ved akutte undersøgelser og indenfor 24-36 timer ved planlagte beskrivelser.

Teleradiology Solutions laver dels "Night Hawk" service, dels specialbeskrivelser af f.eks. neurologi eller onkologi. Night Hawk er et akkrediteringsværktøj i USA - sygehusene har en højere status (flere stjerner), hvis røntgenbillederne beskrives døgnet rundt. Men med få undersøgelser kan det ofte ikke betale sig, at have en radiolog på tilkald lokalt, derfor laves beskrivelsen indenfor 30 min. i Indien eller i amerikansk bemandede teleradiologcentre i USA og Barcelona - svaret faxes til henvisende afdeling, hvis der ikke kan sendes svar direkte i henvisende RIS. Det er ofte meget simple undersøgelser f.eks. røntgen af håndled fra skadestuen, som altså kun nattebeskrives for at få en højere status for sygehuset.

Firmaet tilbyder også 3D rekonstruktioner, blinde forskningsbeskrivelser og second opinion for private. Firmaets sekretærer tilbyder også radiologisk afskrivning af diktater lavet i USA. Der er naturligvis svært at få konkrete tal ud af virksomheden, men i april 2007 lavede de 700 undersøgelser om dagen for 50 sygehuse i USA, 10 Indiske hospitaler og 4 sygehuse i Singapore. Det akutelle kundetal var 75 sygehuse i USA og 10 sygehuse i Singapore - hos de sidstnævnte laves der 300 beskrivelser pr. dag, hveraf 15% CT. Der er også kommet kunder i Holland og Georgien, i Holland beskrives neuro og muskuloskeletal MR med oversættelse til hollandsk. Philadelphia i USA får lavet onkologiske CT med RESIST staging, som del af et forskningsprojekt med blinde svar - tallene viser, at det overvejende er mange kunder med få undersøgelser hver.

Her er lidt demografi på sin plads: Radiologmangelen i USA angives til ca. 20 % selvom der er ca. 30.000 radiologer i USA til en befolkning på 300 mill. indbyggere (1/10.000), i Danmark er der 450 radiologer til 5,5 mill. (1/12.200) mens der i Indien er 6000 radiologer til 1.100 mill. (1/183.000) - radiologmangelen er altså omkring 1800 % værre i Indien end den er i USA og Danmark !! Konklusionen må blive, at potentialet for rekruttering af radiologer fra eller udlicitering af beskrivelser til Indien ikke er tilstede. Det kan stærkt betvivles, om det er etisk korrekt at anvende de få indiske radiologer på at løse radiologmangelen i USA og Europa.

Radiology Solutions beskrivesal

Fra Indien tog vi videre til Tokyo i Japan, for at deltage i Scandinavian-Japanese Radiological Society's kongres. Jeg fik min grundlæggende MR uddannelse i Japan i 1992 gennem et legat fra dette selskab, som jeg så siden har siddet i bestyrelsen for. Ved mødet i Tokyo overtog jeg formandskabet, idet Danmark bliver vært for næste symposium, der afholdes i Vejle d. 6.-7. september 2010. www.pacs.dk/sjrs2010.

Finn Mathiesen, Vejle

Dansk Radiologisk Selskabs 4. årsmøde

58th Nordic Radiological Congress 19th Nordic Congress of Radiography

Breast Imaging symposium
Symposium on CT and MR imaging of cardiac disease
Gennemgående tema: Onkoradiologi, herunder opdatering om kræftpakker og effekt af pakkeforløb

Betydelig udvidet program i forhold til de tidligere årsmøder –
i år med 4 sideløbende sessioner.
Udvidelsen mulig da årsmødet afholdes sammen med Nordisk Kongres.
Modellen er den samme som tidl. årsmøder med deltagelse af mange internationale foredragsholdere.

Mød talstærke op til DRS 4. årsmøde.

Andre udvalgte highlights:

- Debatmøde om beskrivende radiografer
- Opdatering om kontraststoffer
- Den traditionelle FYR quiz
- Neurointervention
- Uddannelsessioner for yngre radiologer
- Stor teknisk udstilling.

og meget meget andet !!

Giv dig selv chancen for at møde nordiske kolleger
Sessioner på både skandinavisk og engelsk.

Detaljeret program og tilmelding kan ses
på kongressens hjemmeside:

www.nordiccongress.dk

Registrering inden 1. april: reduceret deltagergebyr.

Mødet afholdes på:
Radisson SAS Scandinavia Hotel,
Amager Boulevard 70

Copenhagen Denmark, 2009 June 10-12

Hovedsponsorer:

SIEMENS

SECTRA
More than just a handshake

GE Healthcare

Andre aktiviteter:

- Morgenløbetur i Københavns centrum
- Morgenworkout
- Velkomstreception onsdag aften
- Festmiddag torsdag aften i Tivoli på restaurant Påfuglen.